

Ajanottaja sijoitetaan niin, että näkee esteen sisääntulo- ja ulosmenoportit, on koko ajan samassa paikassa ja ottaa kaikille valjakoille ajan samasta kohdasta. Jos on vain yksi ajanottaja, anna kaksi kelloa: toisella otetaan varsinainen aika, toinen on varakellona sekä mahdollisia pysäytyksiä varten. Ajanottajalle annetaan myös pilli, jolla viheltää, kun valjakko lähestyy estettä. Jos on kaksi ajanottajaa, toinen ottaa varsinaista aikaa, toinen varmistaa ajanottoa sekä huolehtii mahdolliset pysäytykset ja pysäytetyille valjakkolle odotusajan.

Pysäytettävälle valjakkolle kerrotaan selkeästi, että ei voi tulla esteelle (viittelöimällä, huutamalla ym.). Odotusaikaa otetaan varakellolla. Valjakko päästetään esteelle vasta kun edellinen valjakko on poistunut ja estehenkilökunta on valmiina (riipeästi!). Valjakkolle ilmoitetaan, että voi tulla, laske 5 – 4 – 3 – 2 – 1 – AJA!. Katso odotusalue valmiiksi, selvitä mistä valjakot tulevat esteelle ja mihin suuntaan sieltä jatkavat.

Piirtäjälle pitää löytää hyvä paikka, josta piirtäjä näkee koko esteen, mutta ei ole valjakoiden tiellä. Jos piirtäjä ei näe kaikkia esteen kohtia, ole itse apuna. Piirtäjä piirtää jokaisesta valjakosta piirroksen, josta näkyy ajettu tie (voi tarkentaa suuntanuolilla), mahdolliset ”eksymiset” voi tarvittaessa vaikka kirjoittaa. Muista merkitä valjakon numero piirrokseseen! Piirrokset kootaan sateelta ja tuulelta suojaan.

Estetuomari valvoo estettä sopivalta paikalta, josta näkee koko esteen, mutta ei ole valjakon tiellä. Mikäli esteeseen jää pimeä kulma, on sovittava ajanottajan tai piirtäjän kanssa työnjaosta. Tuomari seuraa valjakkoa koko esteelläoloajan. Kirjoita puhelinnumerosi estetuomarin pöytäkirjaan, se helpottaa mahdollisia myöhempiä yhteydenottoja.

Yleisö on pidettävä turvallisessa paikassa: ei saa olla kulkureiteillä eikä liian lähellä estettä. Sovi ajanottajan kanssa kulkureittien valvonnasta ja ohjauksesta.

Muista aina tarkistaa **valjakon numero**. Jos et näe sitä, kysy! Älä luota lähtölistaan tai muistiisi. Tai siihen, että tunnistit kuskin – sama kuski voi ajaa useammalla hevosella. Tarkista myös, että kuskillalla on **piiska** kädessä kun tulee esteelle ja poistuu esteeltä (KV-luokissa piiska ei pakollinen). Vain kuski saa käsitellä **ohjia, piiskaa ja jarruja**. Jos joku muu koskee niihin, tulee virhepisteitä. Vaunun ollessa paikalla, groomer saa käsitellä ohjia.

Ajanotto alkaa, kun valjakko saapuu esteelle sisääntuloportista ja päättyy, kun valjakko poistuu ulosmenoportista. Jos valjakko saapuu/poistuu muualta, tulee se hylätyksi.

Kuskin tai groomerin **vaunusta poistuminen** tapahtuu, kun henkilön molemmat jalat ovat maassa (tai vastaavasti pois vaunusta) yhtä aikaa.

Korjaamaton väärä tie syntyy, kun valjakko ei aja esteen portteja aakkosjärjestyksessä. Ole tarkkana, mikä luokka ajaa mitkäkin portit. Portit ovat ”vapaita”, kun valjakko on ajanut niiden läpi oikeaan suuntaan ja oikeassa aakkosjärjestyksessä. ”Vapaan” portin kautta saa tämän jälkeen ajaa mihin suuntaan tahansa. Jos valjakko ajaa väärän portin tai oikean portin väärään suuntaan, on valjakon korjattava väärä tie. Korjauksen aikana kaikki portit ovat ”vapaita” ja korjauksen jälkeen on jatkettava ajoa korjatun portin jälkeen aakkosten mukaisesti. Jos valjakko ei korjannut tietään, tee piirrokseseen selkeät merkinnät, mistä kulki. Ja jos tuli korjattu tie, tee silloinkin selkeät merkinnät – tarvittaessa kirjoita, missä järjestyksessä ajoi portit. Aina väärinajon tapahduttua, pyydä päätuomari pikaisesti paikalle.

Esimerkki: oikein A, B, C, D, E, F;
korjattu väärä tie A, B, D, E, F, C, D, E, F;
korjaamaton väärä tie A, B, D, E, F;
korjaamaton väärä tie A, B, D, E, F, C.

Vaunujen kaatuessa anna kilpailijan itse hoitaa pystyyn nostaminen, paitsi jos vaaratilanne – silloin mene avuksi.

Mieti mitä **puhut** esteellä ja LA-puhelimeen: yleisö kuulee asiat aina, vaikka et niin olisi tarkoittanutkaan. Jos tarvitset esteelle kiireellisesti apua, selvitä puhelimeen rauhallisesti mikä este, minkälaista apua tarvitset (eläinlääkäri, lääkäri, korjaus-/lisäapua), ja jätä tapauskertomukset myöhemmäksi.

Onnettomuustilanteissa pysy rauhallisena ja auta! Ilmoita välittömästi LA-puhelimella ”esteelle nro x tarvitaan eläinlääkäri/lääkäri/ambulanssi/lisäapua/jotain muuta”. Älä ryhdy selvittämään, mitä on tapahtunut. Muut esteet voivat tämänkaltaisesta viestistä päätellä, että ko. esteelle ei voi päästää seuraavaa valjakkoa. Kilpailujen päätuomari informoi tarkemmin, kunhan ehtii. Vakavista onnettomuuksista kilpailun järjestäjä hoitaa tiedottamisen, joten älä viesti asiasta tutuille/tuntemattomille puhelimitse/netissä.

Hevosen sopimattomasta kohtelusta on aina välittömästi raportoitava päätuomarille ja stewardille (puhelin). Hevonen voi olla väsynyt, mutta jos se itse pyrkii eteenpäin, asia on kunnossa. Kova piiskalla käskeminen on aina pahasta.

Muista, ettet itse voi neuvoa tai huomauttaa kilpailijaa! Ainoastaan, jos 5 minuuttia estealueella tulee täyteen, tai vaunu kaatuu ilmoitat kilpailijalle, että hänet on hylätty ja pyydät pikaisesti poistumaan esteeltä. Muulloin raportoit vain tulospalveluun, päätuomarille, stewardille jne.

Kilpailun päätettyä palauta pöytäkirjat, estepiirroksiset, kellot, kynät, puhelimet jne. kansliaan tai muuhun ilmoitettuun paikkaan. Jää odottamaan tulosten valmistumista. Ole tavoitettavissa vielä ½ tuntia tulosten julkaisemisen jälkeen. Mikäli joudut pakottavasta syystä poistumaan aikaisemmin, pyydä lupa tuomaris-
ton puheenjohtajalta.

KIITOS TYÖPANOKSESTASI!

Vaunujen kaatuessa anna kilpailijan itse hoitaa pystyyn nostaminen, paitsi jos vaaratilanne ja kuski/groomi pyytää apua – silloin mene avuksi.

Mieti mitä **puhut** esteellä ja LA-puhelimeen: yleisö kuulee asiat aina, vaikka et niin olisi tarkoittanutkaan. Jos tarvitset esteelle kiireellisesti apua, selvitä puhelimeen rauhallisesti mikä este, minkälaista apua tarvitset (eläinlääkäri, lääkäri, lisäapua), ja jätä tapauskertomukset myöhemmäksi.

Onnettomuustilanteissa pysy rauhallisena ja auta! Ilmoita välittömästi LA-puhelimella ”esteelle nro x tarvitaan eläinlääkäri/lääkäri/ambulanssi/lisäapua/jotain muuta”. Älä ryhdy selvittämään, mitä on tapahtunut. Muut esteet voivat tämänkaltaisesta viestistä päätellä, että ko. esteelle ei voi päästää seuraavaa valjakkoa. Kilpailujen päätuomari informoi tarkemmin, kunhan ehtii. Vakavista onnettomuuksista kilpailun järjestäjä hoitaa tiedottamisen, joten älä viesti asiasta tutuille/tuntemattomille puhelimitse/netissä.

Hevosen sopimattomasta kohtelusta on aina välittömästi raportoitava päätuomarille ja stewardille (puhelin). Hevonen voi olla väsynyt, mutta jos se itse pyrkii eteenpäin, asia on kunnossa. Kova piiskalla käskeminen on aina pahasta.

Muista, ettet itse voi neuvoa tai huomauttaa kilpailijaa! Ainoastaan, jos 5 minuuttia estealueella tulee täyteen, ilmoitat kilpailijalle, että hänet on hylätty ja pyydät pikaisesti poistumaan esteeltä. Muulloin raportoit vain tulospalveluun, päätuomarille, stewardille jne.

Kilpailun päätettyä palauta pöytäkirjat, estepiirrokset, kellot, kynät, puhelimet jne. kansliaan tai muuhun ilmoitettuun paikkaan. Jää odottamaan tulosten valmistumista. Ole tavoitettavissa vielä ½ tuntia tulosten julkaisemisen jälkeen. Mikäli joudut pakottavasta syystä poistumaan aikaisemmin, pyydä lupa tuomariston puheenjohtajalta.

KIITOS TYÖPANOKSESTASI!

